

DOI <https://doi.org/10.32405/2308-8885-2019-4-31-35>
УДК 37.016 : 74 : 661.727.7 : [7.022.82 : 373]

Антонюк Володимир Іванович,

учитель образотворчого мистецтва, ліцей № 9, м. Мелітополь,
Запорізька обл., Україна, antonukvi09@gmail.com

ПРИЙОМИ МАЛЮВАННЯ АКРИЛОВИМИ ФАРБАМИ

У статті висвітлюються особливості малювання акриловими фарбами в умовах роботи образотворчої студії на базі загальноосвітнього середнього навчального закладу. Описано властивості акрилових фарб, які використовуються учнями для створення різноманітних художніх образів. Наводяться технічні прийоми малювання акриловими фарбами, опанування яких дозволить школярам навіть без тривалої художньої підготовки передавати свої емоції у творах абстрактного змісту, а також створювати сюжетні композиції (пейзаж, натюрморт, портрет). Стаття проілюстрована роботами вихованки студії Попової А. Представлено майстер-клас зі створення портрета акриловими фарбами.

Ключові слова: акрилові фарби, прийоми малювання, образотворча студія, школярі, композиція.

У значній кількості спеціалізованої літератури, присвяченій живопису, як правило, ґрунтовно описано різноманітні техніки: живопис олійний, акварельний, гуашевий, темперний та наводяться приклади з класики світового художнього мистецтва. Значно менше досліджень, предметом яких виступає акриловий живопис. Це зрозуміло, оскільки порівняно з олійним живописом, якому понад 500 років, малювання акриловими фарбами є досить «молодою» живописною технікою, яка існує приблизно тільки 50 років. Тому тільки впродовж десяти останніх років з'явилися перекладені російською мовою книги зарубіжних авторів, це зокрема: Арнольд Лоурі (Англія), Уенді Джелбера (Англія), Аніта Херскенс (Німеччина), що висвітлюють різноманітні аспекти малювання акрилом; окремі з них доступні українським педагогам. Здебільшого красу та універсальність акрилового живопису вчителі образотворчого мистецтва

та керівники художніх студій і гуртків демонструють вихованцям з інтернету – на прикладах творчих робіт Ніла Хемелліна (Канада), Вільяма Хентрінса (Нідерланди) та Джастіна Геффірі (США). ґрунтовних наукових та науково-методичних праць із цієї тематики українським дослідниками не представлено.

Дана стаття є продовженням попередньої публікації [1], де представлено логіку побудови навчального процесу в образотворчій студії з тим, щоб вихованці – учні початкової й основної школи – поступово й системно розвивали творчі здібності у створенні художніх образів, набували навичок опанування художніми техніками. Педагогам рекомендовано розпочинати вчити першокласників малювати спочатку сухою пастеллю, а потім переходити до гуашевих й акварельних фарб, відповідно до послідовних етапів навчального процесу. Однак, окрім названих фарб, учитель ознайомлює гуртківців із технікою малювання акриловою фарбою,

котра має певні особливості як художній матеріал.

Метою нашої статті є стислий виклад особливостей малювання акриловими фарбами в умовах художньої студії при загальноосвітньому середньому навчальному закладі, надання методичних рекомендацій їх керівникам щодо проведення занять з малювання акриловими фарбами, які допоможуть гуртківцям «поставити руку», опанувати особливості роботи з цим художнім матеріалом.

Розглянемо *особливості акрилових фарб як художнього матеріалу*. Акрилові фарби отримують із води та зв'язуючого акрилового пігменту, який після висихання формує яскраву, міцну та прозору плівку. Ця плівка відбиває колір пігменту, надає йому блиску та святковості. Акрилові фарби світлостійкі, досить еластичні, довговічні, не крихкі та швидко висихають. Цю фарбу можна наносити товстим шаром – як олійну, або тонким – як акварель.

Водорозчинні акрилові фарби художньої якості стали комерційно доступними на початку 1960-х років, – їх запропонувала компанія «Ліквітекс» (США). Акрилові фарби застосовують у живопису, оформленні інтер'єру, розписі дерева, тканини, взуття, скла завдяки унікальним властивостям – вони добре лягають на будь-яку поверхню та після висихання не вразливі до вологи [8, с. 30]. Саме тому їх уподобали художники, а саме Девід Хокні, Марк Ланкастер, Річард Сміт (Англія), Енді Воргол, Рой Ліхтенштейн (США), Карл Хедіке (Німеччина), Марія Ворончак (Україна). Так, Марія Ворончак – яскрава представниця живопису акриловими фарбами, вона створює пейзажі, натюрморти, абстрактні композиції. Під час навчання і роботи у Відні (Австрія), вона організовувала персональні виставки та брала участь у міжнародних виставках. Серед сучасних художників, які працюють акрилом, відмітимо зокрема Джастіна Геффірі, Олександра Аверінова, Аеліту Раду.

Працювати акриловими фарбами в художній студії діти починають з десяти років (це школярі 4–5-х класів), відповідно до програми виконують тематичні завдання, зокрема з вивчення

тепліх та холодних кольорів, малювання предметів навколишнього світу, тварин, людей, краєвидів. Завдання навчального року в студії – опанувати технікою імпастро (рельєфного живопису) та живопису, що передбачає змішування та поєднання фарб на полотні без попереднього використання палітри. Очікуваний результат – це розкутість, відсутність остраху під час малювання, сміливі, яскраві експерименти, вміння писати не тільки пензлями, а й мастихінами різної конфігурації поверхні сталевої стеки, які утворюють різноманітні рельєфні мазки. Ці мазки передають настрій юного художника під час виконання малюнка, виявляють його внутрішній світогляд, відчуття прекрасного.

Особливості роботи з художніми акриловими фарбами. Хоча акрилові фарби добре розводяться водою, все ж краще використовувати спеціальні розчинники, оскільки вода зменшує насиченість кольору, «забирає» яскравість. А тому поруч зі склянкою води, в якій зручно мити і зволожувати пензлі, слід тримати розріджувач для акрилових фарб, розведеному з водою у пропорції 1:1.

Акрилові фарби дуже швидко висихають під дією повітря, тому без сповільнювача висихання акрилових фарб теж не обійтися (рекомендуємо сповільнювач фірм «DallerRowney» і «Сонет», які продаються у спеціалізованих магазинах товарів для художньої творчості).

Для виконання робіт акрилом потрібні художні інструменти: круглі пензлі, мастихіни – художні шпательні різні розмірів з тонкою довгастою сталевою стекою, якими зручно змішувати фарби, наносити їх на палітру, очищати палітру й мольберт від залишків фарби. Мольберт дозволяє розміщувати полотно так, щоб не шукати перспективу під час малювання. Окремо потрібно сказати про матеріал робочої поверхні для малювання, це може бути полотно, акварельний папір, дощечки (металеві або дерев'яні), шкіра або тканина.

Слід потурбуватися про захисний одяг для гуртківців, щоб не забруднитися фарбами, нагадати їм про необхідність своєчасно очищати інструменти

після роботи з акрилом за допомогою звичайної води.

Як показує наш досвід, акрилові фарби приваблюють дітей більше, ніж гуашеві, оскільки не мають запаху, не жовтіють з часом (як олійні), не потребують захисного покриття лаком, чудово взаємодіють з різними матеріалами (окрім пластмаси). Яскравість і фактурність цього художнього матеріалу захоплює школярів з перших хвилин роботи з ним.

Цікавою і зручною для початківців-художників є робота фарбами в тюбиках (наприклад, акрилові фарби Vanpure та IDEA від фірми MAIMERI), які створюють можливість малювати одразу з тюбиків, оминаючи пензель і палітру. Так творяться «шедеври» живопису з густих, різнокольорових доріжок (смуг) та окремих плям, що нагадують предмети побуту, геометричні фігури, природні форми (рослини, комахи, тварини) та дають різні художні ефекти. Один із таких зразків створити легко, якщо витискати з тюбиків фарбу на полотно і пальчиками формувати певне довільне зображення, яке доповнить композицію або навіть стане нею. Саме до такого прийому часто вдаються діти, коли починають малювати акриловими фарбами.

Отже, *витискання «струмочків» фарби на полотно, формування тонших або товщих ліній, форм рухами руки, є одним із прийомів малювання акриловими фарбами.* Зазвичай такий прийом доступний молодшим школярам, які добре володіють формоутворювальними рухами рук. Він дозволяє намалювати предмети, в основі яких лежать прості й більш складні форми, а також створити композиції на фантастичну, казкову тематику з ізоморфними зображеннями, фантастичними тваринами тощо. Прикладом таких робіт є картина «Імпро» вихованки образотворчої студії Попової Аліси. Твір отримав диплом «Дипломант I ступеня» на міжнародному конкурсі малюнків INTERNATIONAL MALTA COMPETITION (республіка Мальта, 2018, серед дітей 10–12 років) (див. обкладинку, с. 1).

На першому етапі роботи з акриловими фарбами важливо, щоб учні змогли відчувати цей художній матеріал

і отримали перші навички у створенні художніх образів. Тому пропонуємо спочатку практикувати зазначений вище прийом нанесення фарби відразу з тюбиків на робочу поверхню у формі плям, а вже потім – застосовувати інші прийоми, досягаючи різних художніх ефектів.

Прийом малювання пальцями акриловими фарбами дає дітям свободу рухів. Можна запропонувати учням створити в цій техніці абстрактні зображення і самим охарактеризувати їх. Для створення гармонійної за колоритом композиції бажано, щоб учні на перших етапах навчання використовували фарби 2–3 кольорів.

Ще один *прийом* – нанесення на полотно, покрите фарбами, незначної кількості води, у результаті чого фарби розтікатимуться по поверхні малюнка, утворюючи абстрактні форми. Такий прийом Аліса Попова застосувала в роботі «Без назви» (фото 1).

Наступний прийом, який можуть випробувати вихованці, – це застосування пензлів різних форм, зокрема й круглої форми. Працюючи вільними рухами руки в різних напрямках, можна добитися й різних зображувальних ефектів, які увиразнять і доповнять загальну композицію картини.

Цей прийом можна поєднати з іншим технічним прийомом – малювання з допомогою мастихінів різної форми

Фото 1. Попова Аліса. Без назви. 2019

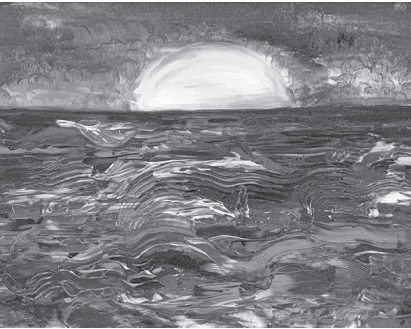

Фото 2. Попова Аліса. «Море очима осені». 2018

(спеціальні лопатки для накладання густі, соковиті мазки різної форми). Прикладом використання кількох прийомів у створенні роботи є картина Аліси Попової «Море очима осені» (фото 2): небо малювалося пензлями, а морські хвилі – фігурними мастихінами. Картина авторки здобула визнання в Барселоні – на фестивалі INTERNATIONAL ARTS FESTIVAL-CONCOURSE «EURO VISION ESPANA STAR» – лауреат другого ступеня та на фестивалі GOLDEN TIME «GERMANY» у Німеччині – перше місце.

Малювання таким художнім інструментом, як мастихін, дає учням можливість одразу, без тривалої художньої підготовки, виконувати напівоб'ємні живописні мазки, які можуть безпосередньо лягти в основу майбутньої композиції або стати частинами цікавих фантазійних зображень.

Виконання абстрактної композиції. Абстрактна композиція відкриває безмежний простір для творчості вихованців. Її можна створювати пальцями, мастихінами, наносити рельєфні смужки безпосередньо з тюбика, окропивши водою малюнок. Однак потрібно пам'ятати про кольорову палітру – добір теплих чи холодних кольорів або їх гармонійне поєднання, утворення відтінків кольорів. Також важливим є пошук певного смислового зв'язку між кольоровою гамою і художнім задумом автора.

Паралельно з набуттям технічних навичок роботи акрилом, важливо пропонувати учням розглядати картини художників, створених у цій техніці, а також сприймати і обговорювати абстрактні композиції відомих художників, наприклад, Василя Кандинського,

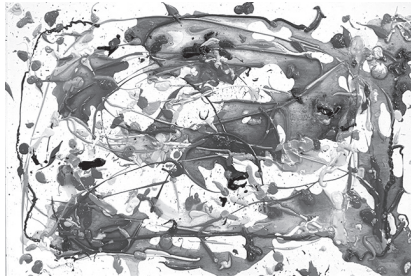

Фото 3. Попова Аліса. Тепло. 2018

Казимира Малевича, Ван Гога. Твори митців можуть надихати вихованців для роботи за мотивами картин художників (фото 3).

Робота з гуртківцями зі створення ними абстрактної композиції передбачає певні етапи. На першому етапі слід з'ясувати задум вихованців, спонукати їх висловитися щодо нього, викликати асоціації, пов'язані з обраною ідеєю для майбутньої картини. Виконавський етап включає наступне: нанести на полотно абстрактну пляму, а далі, фантазуючи і пам'ятаючи про свій задум, учень спробує побачити в ній щось своє, особливе, та додає деталі: спочатку витискає з тюбиків фарбу різних кольорів, а потім мастихінами різної форми малює – передає свої почуття, настрої. На завершальному етапі можна порекомендувати витиснути з тюбика білу фарбу густими лініями, таким чином створивши загадкових істот, що «оживуть» у цьому малюнку.

Виконання сюжетної композиції. Малювання натюрмортів, пейзажів потребує попереднього створення рисунка: олівцем намічається композиція: проводиться лінія горизонту, правильно розміщуються предмети на площині, уточнюються деталі. Педагог коригує рисунок. Після цього учень приступає до нанесення кольорів: змішуючи між собою основні кольори, можна отримати похідні кольори, нанести їх на картину і вже потім додавати на палітрі білий або чорний, отримуючи відтінки. При цьому школярам слід нагадати про необхідність нанесення поблисків на округлих предметах та навпаки, – притінити ті місця, які перебувають у тіні, показуючи падаючу тінь.

Процес художнього розвитку вихованців студії немає меж, оскільки кож-

ний може визначати свій наступний рівень і прагнути його досягти. Важливо, що учні справляються з конкретними завданнями – наприклад, опанування технічного прийому малювання і виконання роботи з його використанням, і тим самим зростають технічно й творчо. Наш досвід засвідчує динаміку художньо-творчого становлення вихованців художньої студії при ліцеї № 9 м. Мелітополя.

Фото 4. Попова Аліса. «Імпровізі-Люд І». 2018

Фото 5. Попова Аліса. «Імпровізі-Люд ІІ». 2018

Представимо окремі творчі портрети вихованців. Седракян Маргарита, 12 років: навчається у студії 2 роки, опанувала техніку малювання акриловими фарбами, полюбляє використовувати пастозні мазки різної кольорової гами, створювати портрети та натюрморти. Закопний Євген, 13 років: навчається у студії 3 роки, опанував техніку малювання акриловими фарбами, малює мастихінами, улюблені образи – моря. Попова Аліса, 11 років: відчуває потяг до експериментування з різними засобами та техніками малювання.

Як бачимо, художньо-творчий розвиток дітей на базі образотворчої студії має свої переваги: можливість навчання дітей різного рівня, прояв творчості з перших занять, опанування багатьох технік. Для цього влаштовуються виставки робіт вихованців студії у виставкових залах міських бібліотек, у вікнах-вітринах, у міському краєзнавчому музеї.

Цікавим експериментом з популяризації техніки малювання акриловими фарбами став наш «живий майстер-клас» у дитячій бібліотеці «Юний читач» м. Запоріжжя для школярів 5-х класів гімназії № 31 міста, в якому нам асистентувала Попова Аліса. Її картини - «Імпровіз-Люд І» (2018), «Імпровіз-Люд ІІ» (2018) (фото 4, 5) викликали творчий імпульс в учасників майстер-класу.

Аліса демонструвала «кроки» (етапи) виконання більш реалістичного портрета дівчини, який створювався учнями – учасниками майстер-класу в такій послідовності (фото етапів малювання дивіться на обкладинці, с. 2):

1. Взяти в руки тюбики з акриловими фарбами різних кольорів і витискати по черзі невеличкі порції фарби, відповідно формуючи контур обличчя (крок 1).

2. Далі таким самим прийомом нанести лінії, що окреслюють шию. Більше фарби наносять на зображення голови, аби досягти фактури волосся (крок 2).

3. Мастихінами різної форми показати напрям розташування волосся. Щоб показати зачіску людини, варто витискати з тюбиків лінії двох-трьох підібраних кольорів (кроки 2, 3, 4).

4. Пензлем потрібно домалювати окремі деталі, зокрема частини обличчя: очі, брови, ніс та рот (кроки 5, 6, 7).

Цілком очевидно, що в учасників малярки виявилися абсолютно різними, адже кожен малював портрет бажаної особи – подруги, мами, сестри (чи автопортрет) і використовував при цьому фарби обраних кольорів.

Висновки. Техніка малювання акриловими фарбами має свої особливості. По-перше, завдяки властивостям художнього матеріалу, таким як яскравість кольорів та швидке висихання, у дітей розвивається «кольоровий зір»; по-друге, формуються ручна умілість під час опанування прийомів малювання пензлями, проявляється сміливість у володінні мастихінами – художніми інструментами як продовженням руки; по-третє, малювання акрилом приваблює дітей створювати роботи без довготривалої художньої підготовки, сам процес створення картини є швидким, насичує дитину радістю творчості й дає мотивацію для подальшого вдосконалення навичок; по-четверте, вихованці навчаються різних прийомів техніки малювання акриловими фарбами, а отже, мають можливість створювати різноманітні художні образи у своєму творчому самовираженні, а також сприймати й аналізувати роботи інших дітей.

Вважаємо, що опанування технічних навичок роботи з акриловими фарбами з метою створення художніх творів вихованцями художніх студій є перспективним. Учителям образотворчого мистецтва у загальноосвітніх навчальних закладах радимо звернути увагу на цю техніку малювання і використовувати надані нами рекомендації в організації окремих занять у освітньому процесі та в позаурочній роботі (гуртках). Опис такого педагогічного досвіду й становитиме **перспективи подальших досліджень** у цьому напрямі – ознайомлення школярів різних ланок з художніми техніками, їх опанування і створення на цій основі виразних художніх образів.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Антонюк В. І. Малювання сухою пастеллю в образотворчих студіях // Мистецтво та освіта. 2019. №1(91). С. 29–38.
2. Голубева О. Л. Основы композиции. Москва : Изд. дом «Искусство», 2004. 120 с.
3. Графічні техніки та їх можливості : методичні рекомендації для художніх шкіл / Рибалко Л. А. Київ : ІНКОС, 2006. 20 с.

4. Джелберт У. Рисунки акриловыми красками. Москва : Кристина, 2008. 48 с.

5. Зоммер Т. Акрил: шаг за шагом. Москва : АСТ, 2006. 304 с.

6. Іванова В. Як працювати з художніми акриловими фарбами. URL: https://karkar.com.ua/index.php?route=blog/article&article_id=33

7. Костенко Т. В. Основы композиции. Харьков, 2003. 143 с.

8. Лоури А. Техника живописи акрилом для начинающих. Москва : Контент, 2019. 96 с.

9. Хёрскенс А. Акрил вверх дном. Нестандартный подход, сюжеты и идеи для вдохновения. Москва : Манн, Иванов и Фербер, 2019. 160 с.

References:

1. Antonuk, V. I. (2019). Maluivannia sukhoiu pastellu v obrazotvorchykh studiakh [Drawing of dry pastels in art studios]. Mysterstvo ta Osvita, 1(91), 29–38.
2. Golubeva, O. L. (2004). Osnovy kompozitsii [The fundamentals of composition]. Moscow: Izd. dom «Iskusstvo».
3. Hrafichni tekhniki ta yikh mozhlyvosti: metodychni rekomendatsii dlia khudozhnikh shkil [Graphic techniques and their opportunities: Handbook for art schools]. (2006). Kyiv: INKOS.
4. Dzhelbert, U. (2008). Risunki akrilovymi kraskami [Drawings with acrylic paints]. Moscow: Kristina.
5. Zommer, T. (2006). Akril: shag za shagom [Acrylic: Step by step]. Moscow: AST.
6. Ivanova, V. (n.d.). Yak pratsiuvaty z khudozhnimy akrylovymy farbamy [How to work with artistic acrylic paints]. Retrieved from https://karkar.com.ua/index.php?route=blog/article&article_id=33
7. Kostenko, T. V. (2003). Osnovy kompozitsii [The fundamentals of composition]. Kharkov.
8. Loury, A. (2019). Tekhnika zhyvopisi akrilom dlia nachinaiushchikh [Acrylic painting technique for beginners]. Moscow: Kontent.
9. Kherkens, A. (2019). Akril vverkh dnom. Nestandartnyi podkhod, siuzhety i idei dlia vdokhnoveniia [Acrylic upside down. Non-standard approach, stories and ideas for inspiration]. Moscow: Mann, Ivanov i Ferber.

Антонюк В. І., учитель изобразительного искусства, лицей № 9, г. Мелитополь, Запорожская обл., Украина, antonukvi09@gmail.com

Приёмы рисования акриловыми красками

В статье освещаются особенности рисования школьниками акриловыми красками в условиях работы изобразительной студии на базе общеобразовательного среднего учебного заведения. Описаны свойства акриловых красок, используемых учащимися при создании различных художественных образов. Приводятся технические приемы рисования акриловыми красками, овладение которыми позволит школьникам без длительной художественной подготовки создавать выразительные художественные образы как абстрактного содержания, так и сюжетные композиции (пей-

заж, натюрморт, портрет). Стаття проілюстрована роботами воспитанниці студії Поповой А. Представлен мастер-класс по созданию портрета акриловыми красками.

Ключевые слова: акриловые краски, приемы рисования, изостудия, школьники, композиция.

Antoniuk, V.I., Teacher of Fine Arts, Lyceum №9, Melitopol, Zaporizhzhia Region, Ukraine, antonukvi09@gmail.com

Methods of acrylic painting

The article highlights the peculiarities of acrylic painting in art studio on the basis of a secondary school. The properties of acrylic paints – a material made of water and a binder of acrylic pigment, which form a strong and bright light film after drying, have been described; acrylic paints are fast-drying, light-resistant, durable and brittle, extremely elastic; paint is applied in a thick layer as oil, or thin as watercolour. The properties of acrylic paints are used by students to create a variety of artistic images. To perform acrylic works such artistic tools as round brushes, artistic spatulas of various sizes with thin long steel stack, drawing easel are required.

The techniques for acrylic painting are the following: drawing with fingers, squeezing streams of paint on the canvas and forming thin or thicker lines created by the movements of the hand, as well as use brushes or mastics of various forms. By working with free hand movements in different directions, you can achieve different visual and expressive effects. Mastering the techniques of acrylic painting will allow students to create expressive artistic images of both abstract content and subject compositions (landscape, still life, and portrait) without long artistic preparation.

The article is illustrated by A. Popova's work, the students of art studio, who has won prestigious international awards at festivals and competitions of international level among children aged 10-12. The master class on creating a portrait with acrylic paints with students of 5th grade who have no prior special artistic training has been presented: the stages of performing art work with illustrations. Conclusions are made about the possibility of using artistic technique in visual education of students of art studios, which proves the author's long pedagogical experience.

Key words: acrylic paints, drawing techniques, art studio, students, composition.

Стаття надійшла до редакції 01.10.2019 р.

DOI <https://doi.org/10.32405/2308-8885-2019-4-35-41>

УДК [044–962:82.2]:[37.015.31:81'322-6]-053.4

Гавриш Наталія Василівна,

доктор педагогічних наук, професор кафедри психології і педагогіки дошкільної освіти Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди, м. Переяслав-Хмельницький, Україна, n.rodinaga@ukr.net

КОЛЕКТИВНЕ СЮЖЕТОСКЛАДАННЯ – ЕФЕКТИВНИЙ МЕТОД РОЗВИТКУ МОВЛЕННЄВОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ

Для технології колективного сюжетоскладання особливе значення мають уява та якість художньо-естетичного сприймання, які виступають основними його складниками разом із життєвим досвідом та рівнем мовлення дитини. Якість складання дітьми казок чи оповідей залежить від низки психолого-педагогічних умов організації мовленнєвотворчої діяльності, а сам процес колективного творення має чіткий алгоритм. У статті представлено три варіанти реалізації технології колективного сюжетоскладання з дітьми різних вікових груп, схарактеризовано основні методичні інструменти технології.

Ключові слова: колективне сюжетоскладання, мовленнєвотворча діяльність, дошкільники, технологія колективного сюжетоскладання.

Актуальність дослідження обумовлюється належністю креативності до числа найважливіших компетенцій людини XXI століття. Саме тому формування креативності, творчості – як базової особистісної якості – має займати центральне місце серед освітніх завдань, починаючи з дошкільного віку.

Особлива роль у розвитку творчості дітей належить мовленню, що не лише є засобом реалізації творчого задуму в будь-якому виді діяльності, а й надає творчості особистісного смислу.

Аналіз попередніх досліджень. Мовленнєвотворча діяльність – вузол, у якому сходяться всі психічні проце-

си: мислення, мовлення, уява, пам'ять, уявлення, сприймання, воля, а отже, розвиток словесної творчості конкретної дитини, з одного боку, обумовлений рівнем сформованості цих психічних процесів, а з другого, – сам позитивно впливає на них (Н. Батищева, І. Біла, Л. Виготський, М. Вовчик-Блакитна, Н. Водолага, О. Дяченко, В. Моляко, М. Поддяков, С. Рубінштейн, О. Ушакова та ін.). Науковці наголошують, що мовленнєвотворча діяльність до того ж відображає внутрішній духовний і душевний стан дитини, вона є способом і засобом вираження переваг та інтересів дітей, а водночас і важливою умовою їхнього художньо-естетично-